

RECEPTY HIT

PŘÍMA NÁPADŮ

na návštěvě

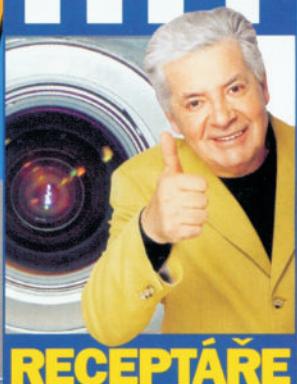
Jaroslav Tomsa

kaskadér
v důchodu

zahrada
Jak probudit
bazén

mňam!
Kačenka
houba s pomníkem

diabetik
si může pochutnat

RECEPTÁŘE

dům a byt
Fígly
mistrů lakýrníků

zahrada
**Jarní
češnek**
nepočká

domácí lékař

9 771213 741004

Poklady

upečené ve sklářské peci

V Receptech č. 2/2006 jsme slíbili, že vás podrobnejší seznámíme s technikou spékání skla v peci za vysokých teplot, a nyní tento slib plníme. Lekce možná namítne, že něco takového je v domácích podmínkách nemožné, ale opak je pravdou. Stále přibývá výtvarníků z řad profesionálů i úplných laiků, kteří se věnují tvorbě autorských šperků či daleko větších objektů ze skla doma v kuchyni. Umožňují to moderní hobby písky na běžné síťové napětí 220 V.

Připravil: Jiří Savinec, **foto:** Jan Barnet

V době moderních elektrických zařízení, ve kterých se dá docílit během velice krátké doby teploty přes 800 °C, kdy se začíná tavit sklo, se zdá naprosto neuvěřitelné, že techniku fusingu (tj. spékání) ovládali již obyvatelé starého Egypta. Unikátní předměty a šperky ze slitých kousků barevného skla nalezené ve vykopávkách z časů před několika tisíci roků jsou toho důkazem. Proč to tedy nevyzkoušet třeba i v domácích podmínkách?!

Bez písky to nejdé

„Jedinou překážkou v cestě za úspěchem je zpravidla vhodná technika, ve které je možné přivést sklo do tekutého stavu. Pouze tak se mohou jednotlivé kousky různých barev spojit, tedy spéct. Vůbec nejmenší píška s pracovní plochou 25 x 25 centimetrů totiž stojí 11 500 Kč,“ konstataje ing. Hana Sůnová, technoložka a výtvarnice firmy TGK (viz adresář firem). Přesto je o tato zařízení mezi laiky poměrně velký zájem, spékání skla je totiž obor velice

atraktivní; nabízí spoustu možností, jak rozvinout vlastní kreativitu a fantazii. Samotný princip je pak, ač se to nezdá, velice jednoduchý – v případě šperků, což jsou jen malé kousky, stačí vhodným způsobem zkombinovat několik barevných střípek skla se stejnou roztažností, případně je ještě spojit vteřinovým lepidlem, a v peci „zapéct“ zhruba při 830 °C. „Celý proces trvá přibližně 4 až 4,5 hodiny,“ přibližuje H. Sůnová. „Teplota během této doby vystoupá až na maximum, kdy se sklo přivede do tekutého stavu, vzápětí se roztažený materiál prudce zchladí a pak se zvolna dochlazuje až do okamžiku, kdy je možné píšku otevřít. Tuto teplotní spékací křívku je nutné dodržet, jinak by sklo popraskalo. Stejně důležitá je rovněž volba vhodného druhu skla – musí mít shodnou roztažnost. V opačném případě rovněž hrozí hotovému předmětu zkáza ještě v peci.“

Drahý a přesto levný

Náklady na každý jednotlivý šperk jsou v konečném výsledku zanedbatelné, přestože výchozí surovi-

na – sklo se speciálními barevnými a metalickými efekty – je značně drahé (dováží se bez výjimky z USA). Výhodou této techniky je skutečnost, že se při ní dají zužitkovat i ty nejmenší střípky, vlastně odpad. Kombinovat je potom možné různé barvy i materiály s rozdílným povrchovým efektem. Použit lze rovněž různě zbarvené tyčinky, prach... Kousky skla je přitom možné ještě před spečením upratit řezáním či broušení, vrtat do něj otvory, případně přidat kovové očko, za které je možné hotový šperk zavěsit. „Nepoužívá se ovšem běžný ocelový drát, který by se při tak vysoké teplotě v peci rozpadl, nýbrž speciální kantalo-vý,“ radí sklářská výtvarnice.

„A pokud snad nechcete kombinovat šperk s kovem, potom očko sloužící k zavěšení vytvořte pomocí tenoučkého proužku tzv. fázového papíru (viz foto). Používá se všude tam, kde je zapotřebí, aby se roztažené sklo neslilo s podkladem, a dodává se v mnoha rozdílných tloušťkách. Jednouše jím dva kousky skla proložíte a po spečení ho zase vytáhnete.“

EXTRA tip

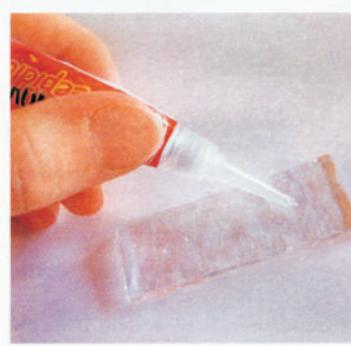
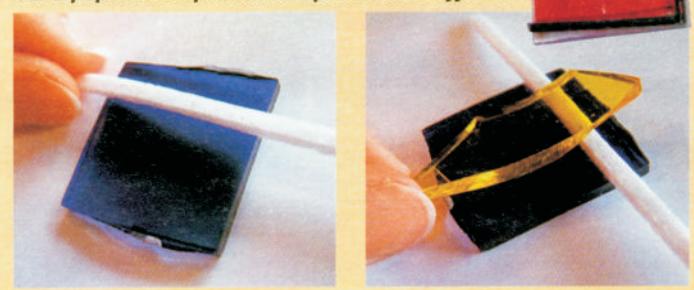
■ Chcete-li proniknout trochu hlouběji do základů této velice atraktivní sklářské techniky, potom se můžete zúčastnit některého z výukových seminářů či praktických kurzů, které pořádá pro zájemce z řad laické veřejnosti firma TGK (viz adresář firem na straně 49). Dozvěte se nejen vše potřebné, ale nakoupit si zde můžete rovněž veškeré pomůcky, nezbytnou techniku a samozřejmě materiál.

Mezi nejkrásnější patří šperky s metalickým efektem

Očko vznikne v budoucím šperku tak, že mezi dvě sklička vložíte tenký proužek silnějšího fázevého papíru. Po spečení ho opět snadno vyjmete

Aby se střípky udržely pohromadě, můžete je pospojovat několika kapkami vteřinového lepidla. V peci se pak beze zbytku odparí

1 Pec se skládá ze tří částí. Dno, na které je zapotřebí položit vrstvu tzv. fázového papíru, je zaměnitelné s víkem

2 Pícku si můžete postavit třeba i doma na pracovním stole. Na dno pak přijde tělo pece s topnými spirálami a termostatem

Na dno pícky rozložte na vrstvu fázového papíru připravené polotovary (střípky spletené vteřinovým lepidlem). Papír zabrání rozlití roztavené skloviny do izolační hmoty, jíž jsou vnitřní stěny pece vyložené. Je totiž porézní a roztavené sklo by se s ní pevně spojilo

3 Po naplnění pícku přiklop-te víkem a zapojte do sítě. O další se již postará přesně nastavená automatika

4 O průběh teplotní křivky v peci se stará termostat. Stačí nastavit vhodný typ křivky podle velikosti spékaného skla

Vytlačovací pistole na tmel

Vytačování tmelu ruční „pistoli“ do dlouhých spár je namáhavé a výsledná „housenka“ zpravidla není příliš pravidelná. Proto profesionálové (i náročnější kutilové), kteří pracují se silikonem, lepidly a tmely v kartuších, používají motorové vytlačovací pistole poháněné akumulátorem. Výkonnou a moderně vyhlížející pistole tohoto druhu má ve své nabídce firma Proma. Typ PV-310A napájený akumulátorem 12 V je vybavený plynulou regulací rychlosti vytlačování tmelu, což umožňuje pracovat s materiály hutnými i řidšími, přizpůsobit rychlosť práce profilu spáry apod. Motorek je chráněný před případným přetížením (ztuhlý tmel v kartuši) a pistole je opatřena zařízením pro snížení tlaku v kartuši („automatický zpětný krok“). Průhledný kryt umožňuje kontrolu, zda tmel neuniká kolem pistu. Pistole je určena pro sklenáře, kameníky, sádrokartonáře i pro náročné kutily.

Nové typy nůžek na živý plot

Aby byl živý plot rovnoměrně hustý, musí se pravidelně přistříhat. Z motorových plotostříhů se nejvíce osvědčily elektrické na síťové napětí. Do této kategorie patří i nová řada nůžek AHS Power a AHS PRO, nejvýkonnější stroje ve své třídě. Nůžky střední výkonnostní třídy Power (modely AHS 550-24 ST a AHS 600-24 ST s lištami dlouhými 55 a 60 cm) jsou poháněny 600 W motorem, model AHS 480-24 ST s délkou lišty 48 cm má 50 W motor. Série PRO (motory 700 W) zahrnuje typ AHS 6000 Pro-T s lištu 60 cm a AHS 7000 PRO-T s lištu 70 cm (pozor, optimální délka lišty má odpovídat šíři živého plotu). Pracovní lišty jsou u těchto typů opatřeny kvalitními noži z oceli opracované laserem a broušené diamantem. Všechny jsou vysoce výkonné (řada Power je určena na větev do průměru 24 mm, řada PRO zvládne dokonce 34 mm), jsou dobře ovladatelné, optimálně vyvážené a jejich ergonomické řešení umožňuje pohodlnou práci v každé poloze.

INZERCE

biopreparaty@mbox.vol.cz www.biopreparaty.cz CHYTRÁ HOUBA **Bio** FUNGUS
ZNÁTE Bio Repel **Repel**
Z RECEPTÁŘE
 nežijte v domovech s plísňemi

Bio Repel - přípravek s Pythium oligandrum k potlačování plísni a dalších mikroorganismů na zdvív a omítkách. Dlouhodobý konec plísni v obytných místnostech, ložnicích, dětských pokojích, kuchyních, výrobnách a skladech potravin, ale i sklepích, stájích...

Nezapáčá, neleptá a není škodlivý pro lidi, zvířata a okolí.

Distribuce do drogerií a prodejen pomocí velkoobchodů:
 Barvy Laky Hostivař, Panter Color, Triga Color, Bekos, Drogerie Jasmin...

Výrobce: Biopreparaty s.r.o. expedice 233 321 217, infolinika 728 814 202